

KAJ SO NEVARNE KEMIKALIJE ?

Kemikalije so označene kot nevarne zaradi njihovih lastnosti. Razvrščamo jih v naslednje skupine:

a) **eksplozivne kemikalije** so trdne, tekoče, pastozne ali želatinozne kemikalije, ki lahko eksotermno reagirajo tudi ob odsotnosti zračnega kisika, pri čemer se zelo hitro sproščajo plini, ki pod določenimi pogoji detonirajo, se hitro vžgejo ali zaradi segrevanja in povečanja pritiska eksplodirajo, če so prostorsko omejeni;

b) **oksidativne kemikalije** so kemikalije, ki povzročijo močno eksotermno reakcijo, kadar so v stiku z drugimi snovmi (predvsem z vnetljivimi);

c) **zelo lahko vnetljive kemikalije** so tekoče kemikalije, ki imajo izredno nizko plamenišče in nizko vrelišče ter plinaste kemikalije, ki so vnetljive v stiku z zrakom pri navadni temperaturi in tlaku;

d) **lahko vnetljive kemikalije** so:

- kemikalije, ki se v stiku z zrakom lahko segrejejo in same po sebi vnamejo že pri navadni temperaturi in tlaku brez dovajanja zunanje energije,
- trdne kemikalije, ki se lahko hitro vnamejo že po kratkotrajnem stiku z virom vžiga in odtlej dalje gorijo ter se porabljajo tudi po odstranitvi tega vira,
- tekoče kemikalije, ki imajo zelo nizko plamenišče,
- kemikalije, ki v stiku z vodo ali njeno paro v nevarnih količinah sproščajo lahko vnetljive pline;

e) **vnetljive kemikalije** so kemikalije, ki imajo nizko plamenišče;

f) **zelo strupene kemikalije** so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo že v zelo majhnih količinah povzročijo smrt ali akutne oziroma kronične okvare zdravja;

g) **strupene kemikalije** so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo že v majhnih količinah povzročijo smrt ali akutne oziroma kronične okvare zdravja;

h) **zdravju škodljive kemikalije** so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo lahko povzročijo smrt ali akutne, oziroma kronične okvare zdravja;

i) **jedke kemikalije** so kemikalije, ki lahko poškodujejo ali uničijo živo tkivo, če pridejo v stik z njim;

j) **dražilne kemikalije** so kemikalije, ki niso jedke, vendar lahko že pri kratkotrajnem, dolgotrajnejšem ali ponavljajočem se stiku s kožo ali sluznico povzročijo njeno vnetje;

k) **kemikalije, ki povzročajo preobčutljivost** so kemikalije, ki lahko pri vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo reakcijo preobčutljivosti, tako da ob nadaljnji izpostavljenosti tej kemikaliji pride do nastanka značilnih negativnih učinkov;

l) **rakotvorne kemikalije** so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo raka ali povečajo pogostnost njegovega nastanka;

m) **mutagene kemikalije** so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo dedne genetske okvare ali povečajo pogostnost njihovega nastanka;

n) **kemikalije, ki so strupene za razmnoževanje** so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo oziroma povečajo pogostnost nastajanja nedednih škodljivih učinkov na potomstvo in/ali škodljivih učinkov na moške ali ženske razmnoževalne funkcije ali sposobnosti;

o) **okolju nevarne kemikalije** so kemikalije, ki lahko ob prehajanju v okolje povzročijo ali pa utegnejo povzročiti takojšnjo ali dolgoročno nevarnost za eno ali več sestavin okolja.

Vir: Zakon o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/2003 - uradno prečiščeno besedilo, 47/04 - ZdPZ, 61/06 ZBioP in 16/08)

Grafični simboli, ki pomenijo fizikalno-kemijske nevarnosti

Eksplozivno

Oksidativno

Zelo lahko vnetljivo

Lahko vnetljivo

Simboli ki označujejo nevarnost za zdravje

Zelo strupeno

Strupeno

Jedko

Zdravju škodljivo

Dražilno

Simbol, ki označuje nevarnost kemikalije za okolje

Okolju nevarno